

Sevim Ak

Resimleyen: Behiç Ak

LODOS YOLCULARI

33
basım

CAN
ÇOCUK

Bu tanıtım
kopyası
Can Çocuk
okurları için
özel olarak
hazırlanmıştır.

Sevim Ak
LODOS
YOLCULARI

Resimleyen: Behiç Ak

Yayın Koordinatörü: İpek Şoran
Düzeltili: Mehmet Erkurt
Kapak ve İç Tasarım: Gözde Bitir Tufan
Tasarım Uygulama: Serap Bertay

1. Basım: 2003

33. Basım: 3000 adet, Ekim 2023

ISBN 978-975-07-0281-5

© Can Sanat Yayınları A.Ş., 2003

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak
kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni
olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Can Sanat Yayınları Yapım ve Dağıtım Tic. ve San. A.Ş.
Yayıncı Sertifika No: 43514
Maslak Mh. Eski Büyükdere Cad. İz Plaza No: 9/25 Sarıyer, İstanbul
Telefon: (0212) 252 56 75 - 252 59 89 Faks: 252 72 33
cancocuk.com cancocuk@cancocuk.com

Baskı ve Cilt: Vizyon Basımevi Kâğıtçılık Matbaacılık
ve Yayıncılık San. Tic. Ltd. Şti.; Sertifika No: 52098
Adres: Beylikdüzü O.S.B. Mah. Orkide Cad.No:1/Z
Beylikdüzü - İstanbul

CAN
ÇOCUK

Bu kitabın sahibi:

Sevim Ak

Samsun'da doğan Sevim Ak, 1976'da Yıldız Teknik Üniversitesi Kimya Mühendisliği'nden mezun oldu. Biyokimya uzmanlık eğitiminin ardından yirmi beş yıl Heybeliada Sanatoryumu'nda ve özel kliniklerde çalıştı. 'Oyun oynamaya' benzettiği yazma tutkusu öğrencilik yıllarına uzanan Sevim Ak'ın ilk öyküsü 1985'te, Cumhuriyet gazetesinin pazar ekinde yayımlandı. İlk çocuk kitabı *Uçurtmam Bulut Şimdi* (1987), yayımlandığı yıl Akademi Kitabevi Çocuk Edebiyatı Öykü Ödülü'nü kazandı. *Düşlere Sobe* adlı çocuk oyunu İstanbul Şehir Tiyatroları'nda, *Horoz Adam* ve *Korsan* adlı kitabından aynı adla uyarlanan oyun da Ankara Devlet Tiyatroları'nda sahnelendi. *Horoz Adam* ve *Korsan*, aynı zamanda Uluslararası Çocuk ve Gençlik Kitapları Kurulu'nun (IBBY) "Engelli Çocuk ve Gençlere Dair Göze Çarpan Kitaplar" kataloğuna seçildi. 2000-2007 arasında, İLKYAR Vakfı'nın Gezici Projeleri kapsamında, ODTÜ'nün desteğiyle 160 yatılı bölge okulu ve 30 köy okulunda gerçekleştirdiği öykü okuma ve yazma etkinliklerindeki anı ve izlenimlerini, *Güneşin Çocukları* adlı kitapta topladı. Bu etkinliklerin sonuçları Fransa'da *Lignes D'Ecrites*'ün çeşitli sayılarında da yayımlandı. Çocuklar için otuzdan fazla kitap kaleme aldı. Bazı kitapları Almanca, Arapça, Korece ve Felemenkçe'ye çevrildi. *Kırk Şemsiye* adlı resimli öykü kitabı, Çocuk ve Gençlik Yayınları Derneği (ÇGYD) tarafından 2006 yılının En İyi Resimli Kitabı seçildi. 2009'da Astrid Lindgren Anma Ödülü, 2012'deyse Hans Christian Andersen Ödülü gibi çocuk edebiyatının Nobel'i kabul edilen, iki prestijli ödüle aday gösterildi. Televizyon çocuk programları için senaryolar, *Leylek Kardeş* adlı animasyon dizisi için öyküler yazdı. Edebiyatta 35. yılını kutladığı 2023'te, Troya Folklor Araştırmaları Derneği'nin düzenlediği Troya Kültür Sanat Ödülleri kapsamında Oğuz Tansel Çocuk Edebiyatı Ödülü'nün sahibi oldu. Çocukların sorunları üzerine düşünürken kendini hep yeni bir kitabın içinde bulan Sevim Ak, İstanbul'da yaşıyor. Şehrin özellikle çok sevdiği sokaklarında ve adalarında, kedilerin ve martıların eşliğinde bambaşka hayatları ve hayalleri öyküleştiren.

Yazarın yayınevimizden çıkan diğer kitapları:

AZ BUÇUK TEO
BABAMIN GÖZLERİ KEDİ GÖZLERİ
ÇİLEKLİ DONDURMA
DALGALAR DEDİKODUYU SEVER
DOMATES SAÇLI KIZ
DÖRTGÖZ
ESKİLER ALIRIM
GAZETE FISILTILARI
GEMİCİ DEDEM
GÖKTE BİRİ VAR
GÖZLERİNDE GÜNEŞ VAR
HORUZ ADAM VE KORSAN
KARŞI PENCERE
KIRIK ŞEMSİYE
KUŞLU KÖY
KÜÇÜK SIRLAR
MAHALLE SİNEMASI
MELO
PEMBE KUŞA NE OLDU
PENGUENLER FLÜT ÇALAMAZ
PUF, PUFPUF, CUF, CUF CUF VE CİNO
PULDAN TAŞTAN LAHANADAN
SAÇLARINDA SORU İŞARETLERİ
SAKIZ KIZIN GÜNLERİ
SEN, BEN, ELMA AĞACI
SICAK ÇİKOLATALI YOLCULUKLAR
SİRK KIZI
ŞARKINI DENİZLERE SÖYLE
TOTO VE ŞEMSİYESİ
TOTO'NUN SINIFI
UÇURTAMAM BULUT ŞİMDİ
VANİLYA KOKULU MEKTUPLAR

Selen'e...

Güzin Hanım o sabah kalvaltısını balkonda yapmak istedi. Gecedен çamaşır suyuyla yıkadığı balkon taşlarına bir kova su dökmese içi rahat etmeyecekti. Banyodan iki büküm taşıdığı suyu taşlara boca ediyordu ki duvara asılı saksıdaki kuru çalıları gördü.

“Aaaa! Başıma gelenlere bakın! Kumrular yuva kuracak, balkonum çerçöp dolacak.”

Çalı çırpıyı avuçladığı gibi yan taraftaki ağaca doğru fırlattı. Saçları sağ gözünün sağ yanını kapadığı için yan taraftaki ağacı göremiyordu. Kabarmış kek görünümlü topuzuna saplanmıştı çırpının biri. Çektikçe saçları havalandı, beş teli koştı, baktı ki başına iş açılacak, çırpıyı saç yığınının içine iteledi, gizledi. Bu işi yaparken gülmeden duramıyordu.

“Şimdi kumru, çırpım bu kadının kafasında, deyip oturmasın kafama.”

Birkaç dakika sonra salondaki yuvarlak masa beyaz kolalı örtüsüyle balkona çıkmış, minik kâselerdeki kahvaltılıklar masaya taşınmıştı.

Güzin Hanım saten sabahlığıyla sandalyesine kuruldu. Hafif şişman, uzun boyluydu, yüzündeki sürekli şaşkınlık ifadesini gergin ve yukarı kalkık kaşları veriyordu. Çayından ilk yudumu alırken sıçradı.

“Ah, bu gözler! Mıknatıs mübarek! Bana zıt gelen ne varsa çekiyor. Şu pis kılıklı ada da neyin nesi?”

Mavi gözleri soluk görünüşüne inat özellikle gündüzleri çok net görürdü. Gözbebeğinin çevresindeki sarı hareleri ördeğe benzeten kardeşi, Ördekli Göl adını takmıştı gözlerine.

“Baygın, baktığını görmeyen, romantik film artisti gözü olsa gözlerim, yakışırdı bu ad. Nişancı gözü benimkisi.”

Balkonun sol çaprazındaki boş arsada yatağının üzerinde bağdaş kurmuş, ekmekle zeytin yiyen adamı hemen yakalamıştı işte.

“Evsiz takımından! Bir bizim mahalle kalmıştı erişemedikleri...”

Sandalyesini geriye itti, balkon demirine sarılı sepeti çözdü, aşağı balkona sarkıttı. Sepette uyuyan kedi miyavlayarak kendini aşağı bıraktı.

İpi ileri geri hareket ettirerek demirlere vurdu, vururken de yüksek perdeden bağırırdı.

“Heey! Komşular! Koşuun!”

Sesine çocuk bakan kadın perdeyi araladı, emekli postacı pencerenin önüne geldi, gökyüzüne toplanan martılara baktı, arabasında uyuyan çocuk battaniyesinin ucunu ağzına soktu, yürüme egzersizi yapan felçli kadın ilk adımını attı.

“Nerdesiniz! Evsizlerin istilasına uğradık, dostlar!”

Ses yaprakları titreşirdi, kedilerin tüylerini kabarttı, serçeleri havalandırdı ama kimse sese sesle karşılık vermedi.

“Heey! Nerelerdesiniz? Asırlık mahallemizi mezbeleliğe çevirecekler de suskun mu kalacaksınız? Mahalle bize dedelerimizden emanet. Bu gidişle torunlarımıza hurdalık teslim edeceğiz.”

Hikmet Hanım dev bir balona dönüşmüş gövdesini devire devire çıktı balkona. Ağzını, burnunu çarpıtmış halde sarkık çenesini kaşırken yan taraftaki zakkum ağacına kaydı gözü. Ağaç, üstüne rasgele atılmış konserve kutuları, kâğıt mendiller, kuru ekmek, kek parçaları, paket kâğıdı, meyve kabukları, naylon poşetler, süpürge tozlarıyla bir çöp heykeline dönüşmüştü.

Aşağıdan tıkırtı gelip de ses gelmeyince Güzin Hanım balkondan yarı beline kadar sarktı.

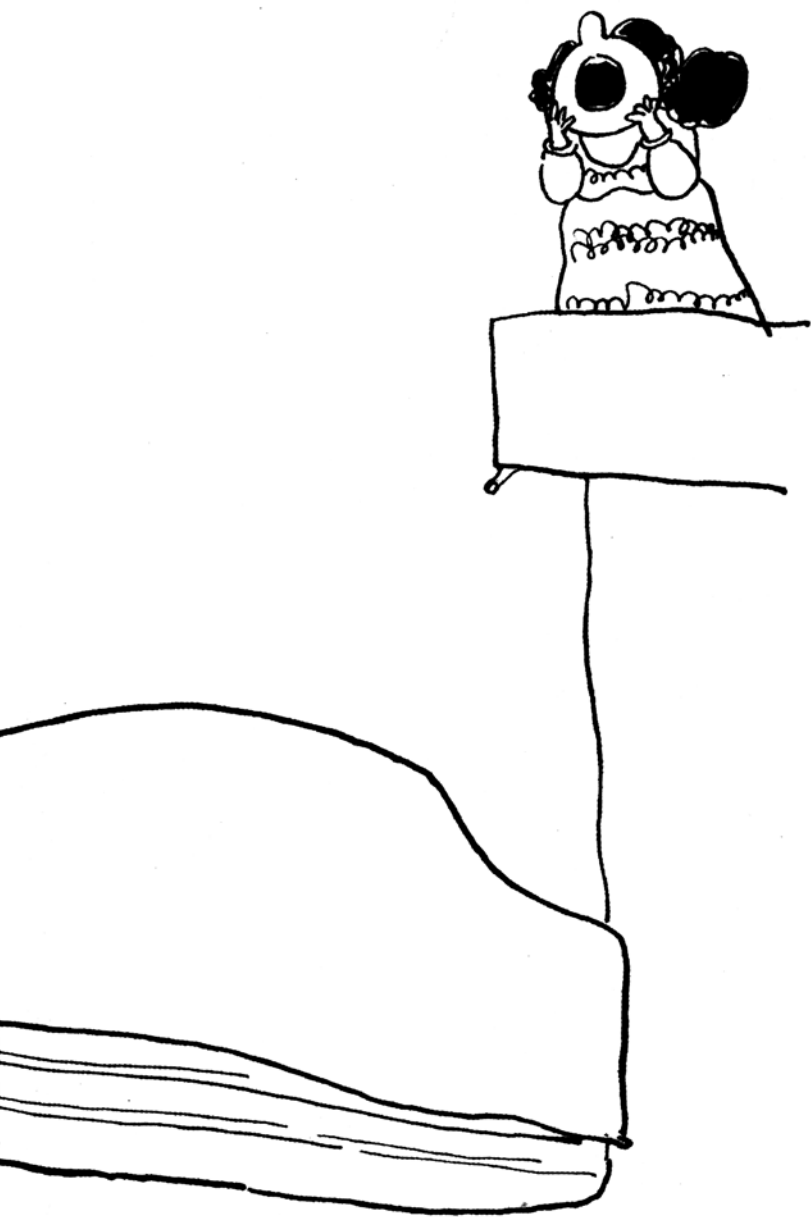
“Ah, oradasınız da konuşmuyorsunuz, ha! Siz de benim gördüğümü görüyorsunuz, değil mi?”

Kadının yüzü pembeye çalmıştı. Ağzını çalkalar

gibi dudaklarını büzmüş, yanaklarındaki balonları bir sağa bir sola geçiriyordu. Aylardır içine tıktığı sözler isyana kalkışmıştı. Geçirmek için ağzını açtığı anda söz balonları özgürlüğe koştular.

“Şu çöp ağaçtan söz ediyorsanız... Eşi benzeri olmayan bir sanat harikası olarak gelecek kuşaklara aktarılmasında yarar görüyorum. Yalnız, bir nokta var! Sanat tarihçileri bu eserin yaratıcısını da bulmak isteyeceklerdir. Vasiyetinize ağacın altına gömülmek istediğinizi yazın da işleri kolaylaşsın. Ağaca pirinç bir levha assanız... Hatta şimdiden hazırlatsanız... Sanat ağacı! Yaratıcısı altında yatmaktadır. Doğumu-

1938-. Sizin gibilerin ölüm tarihi olmamalı. Ölümsüzlük mertebesine erişmelisiniz.”

Güzin Hanım çayından bir yudum alıp boğazını ıslattıktan sonra “ehe ühü mühü” benzeri bir ses çıkardı.

“Aman tanrım! Bu ne öfke! Yanlış yere bakıyorsunuz Hikmet Hanım. Hedef şaşırma diye buna derler!”

“Ne olmuş? Adamcağız beş metrekairelik alana yuvasını kurmuş. Yuva bozanın yuvası mı olur? Henüz yere bir çöp bile atmadı.”

“Henüz diyorsunuz ama, çöp de atacak, evlerimizde de girecek... Çocuklarımıza da saldıracak, içimizi dışımızı gözetleyecek de...”

Güzin Hanım, kendisine karşı çıkılmasından hiç hoşlanmazdı. Yirmi iki yıl müzik öğretmenliği yapmıştı. Bir kere bile öğrencisine “sen haklısın,” dememişti.

Hikmet Hanım’dan umudu kesmiş, tavan süpürgesiyle yukarı balkonun demirlerine vurmaya başlamıştı.

“Yöneticimiz! Uyuyor musunuz? Hemen karar almalısınız. Bu adam buradan kovulmalı!”

Yönetici Hanım, açık pencerenin gerisinden konuşmaları dinliyordu. Adını duyar duymaz terliklerini giymeden, başındaki bigudilere aldırmadan balkona fırladı.

“Siz, iki aydır apartman aidatını ödemediniz. Konuşmaya hakkınız mı var?”

“Aaaa!” deyip ağzını eliyle kapatıvermişti. Güzin Hanım.

“Aaaa! Bigudilerle ne çirkin görünüyor!”

Hazırcevaplığı nerede kalmıştı? Nedense patta-dak verecek bir yanıt gelmemişti dilinin ucuna.

“Size ne zararı var şu garibanın? Yarım ekmek verelim de sevaba girelim.”

Güzin Hanım kulaklarına inanamıyordu. Gözleri de mi yalan söylüyordu? Gözlerini ovuşturdu, göz uçlarını yana doğru çekti, adama yeni bir bakış attı.

“Şu adamda benim göremediğim, onların görebildiği ne güzellik var acaba?”

Bir kez de tiyatro dürbünüyle enine boyuna bakınca kendisine yüzde yüz hak verdi.

“Aa! Kaçık bu kadınlar! Kılığı dökülüyor, yüzü gözü kir pas içinde. Midemi bulandırıyor.”

“Hanımlaar! Manzaranız bozulmuyor mu?”

Hikmet Hanım’ın yüzü kızgın ateş topuydu şimdi.

“Asıl sizin ağaca attığınız çöpler benim midemi bulandırıyor.”

“Aaaa! Siz de ağaca taktınız şimdi. O ağacın üstündekilerde benim kadar on iki dairenin de payı var. Şu jelatin kutusu benim değil bir kere. Ben jelatin kullanmam. Pet şişe su almam. Cam şişe ne güne duruyor! Fotoğraf filmi benim değil. Pötibör bisküvi

beni açmaz. Yulaflısı varken! Fallı çiklet ağzıma koymam. Evimin içi de her zaman çiçek gibidir.”

“Ona ne şüphe! İçerdeki çöplerin hepsi dışarıda.”

“Ah, şu konu saptırmadaki yeteneğiniz yok mu? Başa çıkamıyorum valla sizinle.”

Yönetici Hanım, çikletiyle yaptığı turuncu balonu eline almış, gözlerini kısmış, ağzını yaya yaya araya girmişti.

“Zavallı adamdan ne istiyorsunuz? Kimseye zararı yok ki! Bizim bey konuşsun adamcağızla, yardım gerekirse onu da yaparız.”

“Aman canım, ne merhamet varmış sizde! Çağırın da evinize yerleşsin bari. Hiçbirinizden hayır gelmez zaten. Ben tek başına her sıkıntının üstesinden gelebilirim, alimallah...”

Güzin Hanım içeriden, askılıktan aldığı pardösüyü omuzlarına tutuşturdu, adama doğru seslendi.

“Heey, bayım! Yatağınızı mahallemizden kaldırmıyorsunuz? Burası size uygun bir mahalle değil.”

Adam naylon poşetle tuttuğu ekmeğini gevelerken duraladı, sese kulak kesildi.

“Buyur... Bir şey mi var?”

“Yatağınız bayım... Yatağınızı toplayıp gidin evimizin önünden.”

Adam tek eliyle yatağını ucundan tuttuğunu gibi beş metre geriye çekti.

“Olmadı. Beni yanlış anladınız. Mahalleyi terk etmenizi istiyorum. Sizin uzandığınız çayırdaki bir zamanlar Osmanlı hanedanı mensupları gezinti yapıyordu. Tarihe ayıp olmuyor mu?”

Adam kulaklarına tüylü tıkaçlarını takmış, silindirik şeklindeki yastığa başını yaslamış, elindeki gazete parçasını okumaya koyulmuştu.

Güzin Hanım’a sinirden balkon demirlerini yumruklamak kalmıştı.

Çocuk bakan kadının,

“Demirlere vurmayın bayan. Çocuk uyuyor,” sözleri kadar, emekli postacının,

“Kaynayan tencereye benziyorsunuz,” sözü öfkesine tuz biber ekmişti.

Hırsıyla yerine çöktü.

“Ocaktan yuvarlanmış bir tencereyim şimdi.”

Öfke buharlarının dağılması için bir süre yüzünü yelpazeledi. Sonra kalkıp çayını tazeledi. İlk yudumu hüpletmişken “güm!” sesiyle bardağı masaya bıraktı.

“Ayy! Kalbime bir şeyler oluyor!”

Apartmanın şişman çocuğu Aykut, eski model bir bisikleti sokağa çıkarmaya kalkmış, bisikletle birlikte yere yuvarlanmıştı. Aykut 10 numaralı dairenin oğlu. Babası bir şirketin pazarlama elemanı. Annesi ise parkın köşesindeki bankada memur.

Çocuk toz ve örümcek karışımının sarmaladığı kara bisikleti üstünden atmaya çalışırken Güzin Hanım’a soru yetiştirmeyi bile beceriyordu:

“Osmanlılar hangi evlerde oturdular, teyze?”

“Teyze mi? Nereden teyzen oluyorum. Aynı sülaleden geldiğimizi kanıtlayacak belgen mi var?”

“Hım, kımm... Osmanlıları sordum.”

Balkondan aşağı uzattı boynunu.

“Ay, sen miydin yavrum? Bende kafa mı kaldı? Şu kaba saba adam sordu sandım. Osmanlı evleri kalır mı bugüne? Yıkıldı, apartman yapıldı. Yıkılmasa kendinden yıkılacak, birileri altında kalacaktı.”

Adam kulaklarındaki ponponları çıkartmış, başını yastıktan doğrultmuştu.

“Yoo...” dedi Güzin Hanım, parmağını sallayarak. “Sizinki başka! Başınıza ne gelirse gelsin... Buraya yerleşmeye hakkınız yok.”

“Koca Osmanlı hanedanından ufacık bir iz kalmadığına göre, benden de kalmaz görürsünüz.”

“Hıh! Geçen hafta üst kattakilerin çamaşır suları yüzünden karakoldaki polisle kavga etmemiş olsaydım, görürdünüz gününüzü. Sakın gevşemeyin, yakınızı bırakmayacağım.”

Aykut, bisikletin altından kalkmış, kendini olduğundan şişman gösteren mor-beyaz enine çizgili tişörtünün delinen eteğini pantolonunun içine sokuşturuyordu. Adamın durgun bir göle dönen yüzü, çocuğun düşüşüyle dalgalanmıştı. Eliyle getir, işareti yaptı. Çocuk bisikleti adama doğru iteledi.

“Vay, be! Antika bu bisiklet. Kimin?”

Çocuk burnunun kenarlarını kaşdı.

“Bilmem. Kömürlükte buldum.”

“Yüz elli yıl öncesinden kalmış sanki.”

Adam bisikletin tozunu elleriyle sıvazladı, gidonundan tutarak dengelemeye çalıştı.

“Buna binmek için uzun boy gerek.”

“Ben de binebilirim.”

“Dur bakalım, acele etme. Bu haliyle dengede duracağı kuşkulu. Tekerlekleri gevşek duruyor bir kere. Birkaç vidası eksik. Git bir bak bakalım, aldığın yere, düşmüş mü? Yoksa telden melden uydurup yaparız.”

On dakika geçmedi, çocuk elinde bol ketçaplı, patatesli hamburgeri, koltuğunun altına sıkıştırdığı torbasıyla geri geldi.

“Nu bulduysam getirdim.”

Adam burnunu havaya dikti, gözlerini kapadı, kokuyu upuzun içine çekti.

“Sabah kahvaltın muhteşem evlat...”

“Kahvaltım bu değil. Kahvaltım etmişim. Bu öğle öncesi burgeri. Bir parçasını size vereceğim.”

Adam iğrenç bir şey görmüş gibi dudaklarını büzdü, yüzünü ekşitti.

“İstemem!”

Elleriyle karnına trampet çalar gibi vuruyordu.

“Benim mide alışık değildir öyle şeylere.”

“Ucundan alın. Bir kere yerseniz koliği olursunuz. Ben günde altı hamburger yemezsem ayaklarım, ellerim titrer.”

Adam çocuğun şişman kollarını sıktı.

“Suçlu bulundu!”

“Dert değil. Her akşam spor salonuna gidiyorum.”

“Spordan sonra da bir hamburger yiyorsundur.”

“İki tanesiyle zor doyuyorum. Spor çok acıktırıyor.”

“Giren iki, çıkan bir! Asla zayıflayamazsın.”

“Amaan! Moralimi bozmayın. Büyüyünce boy atıp zayıflayacakmışım.”

Konuşurlarken adam yerden aldığı iri bir taşla eğri duran arka tekeri döve döve düzeltmeyi başarmıştı.

“Düzeldi. Şimdi yerine takalım. Aç torbayı bakalım, neler buldun?”

“Kâğıt helvaaaaa!!!”

İkisi de sıçrarken başparmaklarını damaklarına attılar.

Kâğıt Helvacı Çocuk hıçkırık tutmuş gibi kesik kesik gülüyordu. Helva dolu poşetlerini kaldırıma bıraktı.

“Vaay be! Hiç böyle bisiklet görmemiştim. Filmelerde bile.”

Bu tanıtım
kopyası
Can Çocuk
okurları için
özel olarak
hazırlanmıştır.

YAŞ

9

10

11

+

Sevim Ak

Resimleyen: Behiç Ak

LODOS
YOLCULARI

Çılgın bir lodos fırtınası ortalığı
altüst ederse...

Bir gün mahalleye, kimsenin tanımadığı, evsiz takımından bir adam çıkagelir; döşeğini bir köşeye serer, oraya yerleşir. Bu garip adam, mahallenin bütün düzenini değiştirecektir. Apartmanın şişko çocuğu Aykut, sokaklarda kâğıthelva satan Satılmış, apartman sakinleri Güzin Hanım, emekli Sami Bey, ister istemez bu yeni adamın neden olduğu değişikliğe bir ucundan katılırlar. Bir gün, deli bir lodos ortalığı altüst eder. Her şey birbirine karışır, herkes kendini başka bir yerde bulur...

ISBN 978-975-07-0281-5

